

je tukaj — O. Vsed tega pač ne verujemo, da bi bil urednik g. Linhart zaradi tega narodnjaškega listačarja nervozen. Čudno sicer ne bi bilo, ako postane izobraženi človek pri pogledu na toliko narodnjaške neumnosti res nervozen! Ali urednik Linhart se je moral vsled svojega poklica na to neumnost že prizadeti in zato se narodnjakom le smeji. S to neumno pisarjo pa „narodnjaki“ ne bodo dejstva prikrili, da so se nesramno zlagali, ko so trdili, da so Nemci slovensko-narodnega živnozdravnika g. Hinterlechnerja iz Rogatca spravili in ga pustili nadomestiti z nemškim zdravnikom. Vsaka beseda te „narodne“ trditve je nesramna laž! Prvič je laž, da bi bil g. Hinterlechner pristaš „narodne stranke“. On sam je opetovano izjavil, da ta stranka ni kmetska, da torej on ne more z njo simpatizirati. Sicer pa je g. Hinterlechner delal rad za gospodarsko izboljšanje in napisal tudi za lanski „Štajerčevi kmetaki koledar“ velezanimivi in koristni članek. Drugič je laž, da bi Nemci g. Hinterlechnerja iz Rogatca spravili. Res je pa, da so to povzročili slovenski poslanci! Razumete, pane Spindler? Tretjič pa „Narodni list“ niti tega ne ve, da pri nas grozovito živnozdravnikov primanjkuje. Toliko smo hoteli še enkrat in sicer zadnjokrat pibiti! Kar se pa tiče bedatega zatolcevanja in namigavanja glede rogaške okrajne hranilnice, pač ni vredno niti odgovora. „Narodnjaki“ naj bi raje na svoje bankerotne posojilnice gledali, iz katerih jemljejo ljudje a la Vošnjak denarja, kolikor se jim poljubi, in ki nimajo nobenega nadzorstva. Polom za polomom sledi pri prvakihi, pa še ne molčijo! Tako, gospodje, zdaj pa le naprej z lažmi!

Podplat. Pri nas imamo nekega postopača. Priklatil se je od nekega neki jud; seveda je Božje podobice prodajal lenub. Omenjeni postopač se mu ponudi, da gre z njim; seveda je on juda še prekosil v slepariji. Govoril je kmetom, kateri bodo kupili Božjo podobico, ne bode imel samo podobo v hiši, ampak brale se bodo zanj sv. maše do sodnega dne. Seveda so mu šle nevedne osebe na lim in so plačevale podobice pol predrago. Mi priporočamo ljudem, kadar bode ršiel ta veliki sleparaki možakar v hišo, natenite ga tako, kakor na Hrvaškem, če pride v vas, mora ravno odnesti pete, drugače jih pa dobi po svojih lenih kosteh.

Jesenice na Gorenjskem. V zadnjem času nas „Slovenski Narod“ prav pogosto z „Jesenškimimi Novicami“ razveseljuje. S tem „Narodom“ imata največje veselje g. g. Slavic poduradnik c. kr. jeseniške pošte in znani Hofschauspieler Spitzer. Še posebno veselje imata pa z železniško in tovarniško gospodov v katere družbo nimata vstopa. Slavic je imel že svoj čas radi ljube matere „Germanije“ pri sodnji v Kranjski gorji toliko afer, da se sploh čudimo, da je on še vedno uslužbenec c. kr. pošte. Bode pač potreba g. Slavicu iti nazaj v Kranjskogoro „Narod“ reševati! — Kapelan Kogej otvori po novemu letu istno muzikalčno šolo, podučeval bode mladino v vseh instrumentih. Tega še nismo vedeli, da je kaplan Kogej tako učeni mož! Seveda so ti muzikantje za nas večno zgubljeni, pa to nič ne stori. Kakor čujemo, bodo tudi nekateri tukajšnji Nemci itd. njihne otroke v to šolo pošiljali; ako je to res, potem vemo s kakimi značaji imamo opraviti. „Slovenec“ pravi, da se bode deca ne le samo od društvenih članov, temveč tudi, da so le starši dobri katoličani, in če tudi niso ajmohterji, podučevala. Opominu k temu pane Kogej, da smo na Jesenicah večinoma dobri katoličani, ako bode te pa Vi še dalj časa na Jesenicah vstali, napravimo z Jesenicami malo druge „Ricmanje“. Tedaj je najbolj, da Vi kmalo Vaša kopita poberete in če se potem prav svet podere! — Očka Čebulj hočejo iz Jesenic „mesto“ (Stadt Aalburg) napraviti. To je pač dobra ideja od Vas, če dobimo mestno županstvo zastopstvo, boste morali silovito „frakov“ napraviti, osobito ker imamo na Jesenicah toliko inteligence, da je Hummelova gostilna za njih premala postala! Potem pa dobimo še gotovo za našo moralno ajmohtaroko mladino še druga zabavna zavesta! — Očka Čebulj bodo že napravili, da bode za vse prav! — Herr Stadtbürgermeister Čebulj, to niso mačkine solze. Samo če bodejo

tudi g. Oberbürgermeister Janes Krivec s tem zadovoljni! Na vsak način bode pa kmalo potreba na Jesenicah lastni „Narrenhaus“ preskrbeti in postaviti, kakor se je tudi že svoj čas neki vladni svetnik o tem izrazil! —

Novice.

Mnogo sreče in veselja

vsem

cenjenim somišljenikom

želita

uredništvo in upravništvo
„Štajerca“.

V Ptuj, 30. decembra 1909.

Za novo leto naznanjamo, da ostane cena „Štajerca“ ista, to je 3 krone za celo leto. Vendar-le pa bomo skušali, da list še izboljšamo in mu po potrebi tudi večje priloge dodamo. Na vsak način pa bomo tudi akrbeli, da se list glede vsebine še izboljša in bomo ob posebno važnih dogodkih tudi slike prinašali. Somišljeniki, razširjajte torej list z vsemi močmi!

Našim cenjenim dopisnikom se zahvaljujemo za dosednji trud in upamo, da nas bodo tudi v bodočnosti podpirali. Kratki, stvarni in resnični dopisi so nam vedno dobro došli. Opozarjamo pa, da je uredniški zaključek vedno že v sredo zvečer in se morejo v četrtek le najnunejšje (brzojavne) stvari sprejeti. Na to naj se cenj. dopisniki ozirajo.

Iz Spodnje-Stajerskega.

??? Ali si se že naročil na „Štajerca“? Prijatelj, edino „Štajerc“ je list, ki se z vsami močmi in brez ozira na desno in levo bori za delavne sloje našega ljudstva! Nam se ne gre za nobeno narodnostno bujkarstvo, nam se ne gre za versko gonjo, nam se ne gre za dobiček posameznikov. Mi bomo edino to doseči, da bi se ljudstvu na Slovenskem v gospodarskem oziru boljše godilo. Zato pravimo, da je boj proti nemštvu škodljiv, ker nam vzame najboljšo moč in ker so Slovenci v gospodarskem oziru na Nemce vezani ter obratno. Zato smo prijatelji nemške šole, ker vemo, da se z njo razširja med našim ljudstvom prepotrebno izobrazbo. Zato delujemo že 10 let po eni strogo začrtani poti. Veliko je število naših prijateljev med kmeti, med obrtniki in med delavci. Nobenega slovenskega pisanega lista ni, ki bi imel toliko odjemalcev, kakor „Štajerc“. In celo v tujino, v Nemčijo, v Ameriko in drugam gre izredno veliko „Štajerca“. Ali treba je še vedno delati! Kajti čimveč naročnikov bomo imeli, temvečji in temboljši bode tudi naš list. Imamo prijatelje, ki so že od začetka na „Štajerca“ naročeni in take, ki so že leta naprej plačali. Ali treba, da jih še več dobimo. Vsakdo naj torej priporoča in razširja naš list. Vsakdo naj pridobi vsaj enega novega naročnika. Vsakdo naj gleda, da bode list v vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah, kjer naprednjaki zabavajo. Kdor je naš pristaš, imeti mora tudi pogum, da se kot tak pokaže! Zato vsi na delo za „Štajerca“!

Ptujski okrajni zastop imel je 27. decembra redno svoje zborovanje, katero je imelo celo vrsto važnih gospodarskih vprašanj rešiti. Predsedoval je zborovanju načelnik g. Jos. Ornig. Navzočih je bilo 24 članov okrajnega zastopa. Vsi sklepali so se storili ednoglasno in tudi prvaški zastopniki niso delali nobene opozicije. Upamo, da bodejo polagoma tudi ti gospodje uvideli velevažno potrebo pametnega gospodar-

skega dela. Po otvoritvi zborovanja prečitaj je tajnik zapisnik zadnje seje z dne 16. decembra 1908, katerega se je podpisalo in sprejelo na znanje. — Potem je napravil načelnik J. Ornig nekaj naznanil. Tako je poročal glede naprav na okrajnih cestah I. in II. razreda v letu 1909 i. s.: vloge 422 cementnih cevi razne velikosti in 67 cevi na občinskih cestah, nadalje 31 komadov raznega kalibra na delu ceste ob Bratli-sovcu, kjer se je goro pregradilo, 1 komad na Grabšinskem vrhu in 38 komadov na Dornavski cestni zgradbi, nadalje nova zgradba betonskih objektov na radgonski cesti I. razreda 5 komadov, na Kolarna-krapinski cesti I. razreda 7 komadov, na zgornjo-radgonski cesti II. razreda 4 komadov, na vurmberški cesti II. razreda 2 komada in na turniško-cvetlinski cesti II. razreda 1 komad. Tudi je načelnik naznanil, da se je skupno 7 pingavskih telic, 12 pingavskih bi-kecev in 20 Yorkshirskih plemskih marjasev v svrhu plemena med kmetskim prebivalstvom raz-delilo. Tudi se je skupno 1360 sadnih dreves ob okrajnih cestah nasadilo. Končno poročal je načelnik, da se je cestno delo ob Bratislovski gori na cesti II. razreda Ptuj in Ljutomer izvršilo; za to delo se je proračunilo 8000 kron; ali okrajnemu odboru se je posrečilo, pristediti polovico te svote, namreč 4000 K. S tem pri-hranjenim denarjem se bode lahko tudi grič pred Polensakom (Klappendorf) korigiral, kar bode z ozirom na promet gotovo velikega po-mena. Zborovalci so vzeli vsa ta naznanila ne-umornega načelnika pohvalno in zadovoljno na znanje. — Pri točki 3) poročal je načelnik Ornig o zgradbi okrajne ceste II. razreda od Ljutomerske okrajne ceste pri km 8 (za Dor-navo) proč v Salmansdorf in Brezovec na troške državnega sklada za bodo per 4000 K. Načelnik omeni pri temu tudi cesto Možganjce-Tibolce, o kateri se pa še ne more aklepati, ker jo še de-želni stavbeni urad preresetnje. Po kratkem vprašanju g. Zelenika glede odkupa zemljišč, na katerega je načelnik Ornig zadovoljivo odgovo-ril, sprejel se je sklep, da se zgradi okrajno cesto Dornava-Salmans-dorf-Brezovec. — Pri 4. točki je poročal v imenu revizijskega odbora: g. dir. Kasper, da se je natanko revidiralo in našlo obračun za l. 1908 v polnem redu, zakar naj se po-deli okrajnemu odboru absolutorij. Ta predlog se je tudi ednoglasno sprejel. — Pri točki 5 dovolilo se je cestnemu mojstru Joh. Krautlik milostno pokojnino letnih 600 K. — Po poro-čilu dr. pl. Fichtenau dovolil je okrajni zastop potem prodajo stavbene parcele št. 49/3 in zemljiške parcele šte. 557/8, last občine Za-bovce zakonskoma Simon in Johana Žula; isto-tako je dovolil, da dvigne občina Gorenški vrh v svrhu poplačila stroškov neke cestne zgradbe ter brzojavne postaje v Zavrču posojilo v zne-aku K 1774-38. Nadalje se je dovolilo po poro-čilu g. Maksa Straschill občini Breg pri Ptuj, da vzame posojila i. s. 18.000 K za realiteto Schimenko in 30.000 K za zgradbo nove šole, nadalje prodajo 3 dr-žavnih obligacij v znesku 1300 K in po-robno denarja za šolako zgradbo. Na prošnjo občine sv. Lovrenc, da se dovoli sprejetje posojila v znesku 7.500 K za troške dozidave pri šoli je sklenil zastop po predlogu dr. pl. Fichte-nau, prošnji ne ugoditi, dokler ne predloži ob-čina tozadevni dolžni list. O točki 7) (dovolitev višjih občinskih doklad) je poročal gosp. Joh. Steudte in se je po njegovem predlogu aklepal. — O proračunu okrajnih stroškov za l. 1910 je poročal direktor Kasper v imenu revizijskega odseka. Potem se je otvoril razgovor. G. Ze-lenik je govoril o izdatkih za cestne tablice. Na rasna njegova vprašanja dal mu je načelnik pojasnila, ki jih je vzel na znanje. Potem se je sprejelo proračun za l. 1910. Pokritje stroškov izvrši se zopet potom 40% okrajne do-klade na direktne davke. Pri temu ostane pa svota 18.383 K 89 h nepokrita. Okrajni odbor pa upa, da bode to svoto a pametnim gospo-darstvom pri štedenju pokril. Vkljub velikim izdatkom, izrednim delom se torej ne zviša o k r a j n i h d o k l a d. Obračun za l. 1910 ob-sega sledeče važnejše številke: 1) Pravi okrajni troški K 49.421—; 2) Vzdržanje okrajnih cest I. in II. razreda K 94.036-36; 3) Zgradbe in nove cestne zgradbe K 9.414-96; 4) deficit l.

1909 K 13.500.— Skupni izdatki znašajo K 166.372,32, skupni dohodki pa K 48.317,97. Pokriti je treba toraj K 118.054,35, 40% okrajne doklade znašajo 99.670,46 K; ostane torej primanjkljaj 18.383,89 K, ki se bode brez zvišanja doklad pokrili. — Od posameznih izdatkov okrajnega zastopa za l. 1910 naj omenimo le sledeče važnejše točke: Donesek k deželnemu šolskemu skladu (7%) K 17.443.— Za pokončevanje kebrov in gosonic 400 K. — Za regulacijo Pesnice K 2.000. — Za okrajni sklad za ubožce K 5.000. — Za bolnišnico in hiralnico K 2.000. — Za kulturo vrbe 200 K. — Za obrtno nadaljevalno šolo K 600. — Za premije za bike K 1.000. — Za nakup pincgavskih bikov in mlade živine K 1.000. — Za svinjorejo K 300. — Za perutninarstvo K 50. — Konjske premije 300 K. — Stipendije za obiskovalce vinogradniških šol K 240. — Isto za kmetijske šole K 360. — Za požarne brambе v okraju 500 K. Za živinozdravnika K 400. — Za trano šolo 300 K. — Za čebelarstvo 200 K. Nadalje cela vrsta doneskov za občinske ceste i. s.: Ptujaka gora-Naraple 200 K, Naraple 150 K, sv. Urban 50 K, Mestnivrh 200 K, Stermec 200 K, Ragoznice-Ptuj 200 K, Mousberg-Stojnice 100 K, Sesterže-Monsberg 200 K, Sikola 400 K, Lichtenegg-Gruska 220 K, Dobrova-Turskivrh 1000 K, za druge občinske ceste 2.000 K, Naraple-Sitež 2000 K itd. — Predalec bi nas peljal, ko bi hoteli še nadaljne troške in dohodke okrajnega računa prereševati. Na vsak način vidimo že iz teh številčk slika neumnega gospodarstva dela, na katerega je lahko ravnotako okrajni zastop, kakor celi okraj ponosen! Po sprejemu proračuna sta predlagala g. Schösterisch in g. Wissenjak, da naj se okrajni zastop odločno izjavi proti nameravani vpeljavi novega davka na vino in mineralno vodo. Ta predlog se je tudi sprejel. Nadalje je predlagal g. Straschill, da naj se predloži sledečo peticijo: „Visoka vlada naj bi od dosedanjega načina podaritve od gotovega denarja v podporo po njim prizadetim posestnikom ponehala in direktno podpiranje v denarju na posamezne izredne slabačje omejila. V prvi vrsti naj bi se trpeče občine na ta način podpirale, da se jim povrne v danem slučaju izostale občinske in okrajne doklade. Le tako bi se moglo prav in pravično revščino vladiti. Na ta način bi se pa tudi preprečilo, da morajo vboje občine in okraji tako grozno visoke doklade dvigati, kajti s temi dokladi nam izgubijo zemljišča vsako vrednost in se pospešuje beg iz dežele.“ — Zborovalci so ta predlog sprejeli in akenili, da izročijo peticijo čimprej k. k. vladi. — Ker se nikdo več k besedi ni oglašil, zaključil je predsednik Ortnig zborovanje. Zopet je veliko gospodarskega dela izvršenega. Naj bi vrli napredni zastop v tem blagoslovenem delu nadaljeval!

300.000 K podpore okroglo je vlada dovolila za po suhi prizadete posestnike na Štajerskem. O celi zadevi še ispregovorimo.

Neverjetno nasilje. Kako brezobzirno in kruto postopajo prvaki zagriženci, kadar se je kdo njih sovraštvo nakopal, je znana stvar. Najbrutalnije nasilje je tej gospodi dobro došlo, samo da bi zamogla političnega nasprotnika uničiti. Posebno jasno se kaže nasilje prvaške politike v sv. Lenartu n. g. Kakor znano, so si tam napredni možje z velikim trudom uresničili prepotrebno nemško šolo. Nikogar se ne sili, da bi svoje otroke v to nemško šolo pošiljal. Nasprotno, precej otrok se sploh ni moglo sprejeti. Ljudstvo samo pa uvideva velikanški pomen nemške šole in s vročo željo, svoji deci za bodočnost pomagati, jo pošilja v to šolo. Ljudstvo hoče, da bi se otrokom enkrat bolje godilo, nego se godi dandanes starišem. Zato in edino iz tega gospodarskega vzroka pošiljajo stariši svoje otroke v nemško šolo. Prvaški nasprotniki pa, kateri hočejo, da bi slovensko ljudstvo v njih korist neumno ostajalo, pričeli so divjo gonjo proti nemški šoli in proti vsem, ki pošiljajo svoje otroke v to nemško šolo. Doživeli smo na Štajerskem že mnogo krutega prvaškega hujkanja, a tako brezobzirno, podle gonje pa še ne. Duševnih argumentov proti nemški šoli prvaki seveda nimajo. Zato so tudi v prvi vrsti pričeli po svojemu časopisju najgrše laži o nemški šoli trositi. Lagali so, da

je šola „protestantovska“, vključju temu da podučujejo katoliški duhovniki v verouku. Lagali so, da bodejo slovenski kmetje morali šolo plačevati, kar je tudi popolnoma iz trte izvit. Ko jim vsa laž in vso obrekovanje ni pomagalo, pričeli so št. lenartski prvaki na drug način svoje sovraštvo kazati: hoteli so namreč vsem prijateljem nemške šole v gospodarskem oziru škodovati. Tako razpošilja zdaj prvaški odvetnik dr. Lešnik v sv. Lenartu kmetom pisma, ki se približno tako-le glasijo: — „Sv. Lenart, 6. decembra 1909. Cenjeni! Vkljub opominu ste še danes od posojila glavnemu hranilnemu in posojilnemu društvu v sl. g. zaostali glasom dolžnega lista z dne 30. marca 1909 in 1. oktobra 1908. — Opominjam Vas tedaj, da plačate gori navedenemu zavodu v moje roke posojilo v znesku K 700 K po 5% od 1. oktobra 1908 in 6% zamudnih obresti ter moje troške v znesku K 498 do najkasneje 15. decembra t. l., ker bi Vas drugače tožil. — K temu sklepu je prišel zavod valed tega, ker pošiljate Vi svoje otroke v nemško šolo in s tem pomagate, da se oškodujejo občine, odnosno davkoplačevalci, med katerimi stoji omenjena posojilnica na prvem mestu, ter da se jim s to šolo troške dela. Spoštovanjem za odvetnika dr. Lešnik: Lovrec.“ — Na kratko ponovljamo: Prvaška posojilnica hoče potem svojega zastopnika dr. Lešnika vsakogar gmotno tiranizirati, vsakemu kožo čez ušesa potegniti, kdor bi si upal, svoje otroke v nemško šolo pošiljati. To je najgrše in najhujše nasilje, to je podlo ravnanje brezvestnih mož! Da bi bil dr. Lešnik vsega zmožen, še verujemo. Saj je menda ravno ta dr. Lešnik tisti slovenski advokat, kateri je pustil svojčas nekega slovenskega kmeta za par vinarjev (5—10 vinarjev) zarubiti. Takšni brezsrčni je duša prvakov v sv. Lenartu! Ali skrbelo se bode, da ne zraste dreverje v nebea. Kakor čujemo, napravilo se je proti dr. Lešniku na disciplinarni svet štajerske advokatske zbornice naznanilo in smo radovedni, ali je tako ravnanje primerno, koristiti stanovski časti odvetnikov. Poleg tega se bode o celi stvari tudi bržkone v državni zbornici odločno besedo govorilo. Popisali smo pa ta slučaj še zdaj natančneje, da izprevidi javnost, kakšni gospodje in s kakšnimi sredstvi delujejo proti nemškim šolam. Ali zapomnite si: Zob za zob!

Predzadnje „Straže“ je državno pravdnštvo zaplenilo, bržkone zaradi kakšnega članka, ki je pozival na protipostavni bojstok.

Farizejstvo „Straže“. Mislimo, da velja za liste, kakor za osebe načelo doslednosti. Pri mariborski „Straži“ pa, ki dela tako, kakor da bi imela patent na vse „krščanstvo“, na vso „slovenstvo“ in na vso „prijateljstvo do kmetov“, je to načelo neznano. V zadnji številki tega skozinsko lažnivega lista čitamo n. p. članek „Proti velekapitalizmu in vele-agrarcem“ Članek ima v prvi vrsti namen, napadati mestne delavce, uradnike in male obrtnike, češ da ti predobro živijo. Kolikor poznamo mi rasmere, je življenje teh mestnih slojev prav tako revno, kakor ono kmetov. Poznamo obrtnike, pri katerih celi teden ne pride kosček mesa na mizo in poznamo tudi take male uradnike. Nikdar pa še nismo videli duhovnika, ki bi slabo živel. Naj bodejo časi še tako slabi, duhovnik imel bode svojo pečenko na mizi ali kokoš v loncu. In pri temu se mora še premisliti, da je duhovnik z vstopom v svojo službo obljubil „smerno“ živeti. Popolnoma zanesljivo lahko poročamo, da se mnogo duhovnikov niti petkovega posta ne drži. „Straža“ bi naj torej enkrat o potrebnosti in luksusu duhovnikov besedico ispregovorila. Sicer je pa zanimivo, da se ta „Straža“ nakrat zavzema za vele-agrarce. Na Slovenkem takih vele-agrarcev sploh nimamo, kakor so Windischgrätz, Esterhazy, Schwarzenbergi itd. Za te vele-agrarce, ki sami nič ne delajo, temveč le denar zapravljajo, se „Straža“ torej zavzema. Kar ti delajo, je vse prav, — ali ako zahteva mali kmet za svoj liter mleka ali za svojih 5 jajc pošteno ceno, potem ga ravno ta mariborska „Straža“ takoj napade, češ da je oderuh. V predzadnji številki napada n. p. „Strata“, kakor smo to že poročali, slovenske kmete iz celovške

okolice, češ da ti svoje blago predrago prodajajo. . . . Ali je „Straža“ na glavo padla ali kaj? Za vele-agrarce, ki imajo več posestva, kakor pri nas 100 kmetov, se zavzema, za kmete pa ima le psovke. . . . Farizeji, skrijte se, saj vemo, da vam je edino za vašo nenasitno farsko hišago!

Vbogi „narodnjaki“! Zadnja klerikalna „Straža“ se grozovito norčuje iz kokarskega nadučitelja Knafliča in iz „generala narodne stranke“ dr. Kukovca. Prvemu očita njegovo pobožnost in pravi, da ga to košta samo K 1-20. Norčuje se tudi iz „zakonske nezvestobe“ in ne vemo kaj še vse. Vbogi Knaflič, „bivši kapucin“! Zakaj si s svojo pobožnostjo pri sodnji tako klavarno vlogo igral? Vidiš, res liberalce, ki na svojo pobožnost trka, je hude presneto komična prikazen! Sicer pa se klerikalci tudi ne morejo posebno s svojo pobožnostjo bahati. Mi vemo n. pr., da je med črnuhi tudi mnogo ljudi, za katerih pobožnost niti toliko ne damo, kakor za Knafličovo. In rečimo en klerikalni dr. Brejc je tudi prišel pred mariborsko poroto ter je tam na podlagi grozovito smešnih spričeval dokazoval svojo „pobožnost“. Prvaki torej drug drugemu nijnajo ničesar očitati. . . . Še nekaj je zanimivega. „Straža“, očita tudi „generalu“ narodne stranke, dr. Kukovcu, da je pred porotniki nemško govoril besedico „abgelehnt“. Hmhm! To je na vsak način veliki „narodni greh“ tega „narodnega generala“, ki bi smel po vseh postavah svoje stranke samo slovensčino lomiti. Ali — klerikalci nimajo pravice, dr. Kukovcu to očitati! Kajti v procesu proti našemu uredniku Linhartu, ki se je svoj čas v Mariboru izvršil, govorili so dr. Brejc, njego žena, njegova svakinja, oče njegove žene in njegov zagovornik nemško. Ali to ni bilo „narodno izdajstvo“? Pojdite se solit, vi prvaki, kajti vi, prav vi, ste enaki: kadar se gre za vaše kliente, takrat demonstrirate in govorite nalašč le slovensko, ker vam je vse eno, če zmagate ali če so od vas zastopane osebe obojene, kadar se gre pa za vašo knžo, takrat snate prvaki nakrat prav dobro nemško. . . . To je seveda politična poštenost in doslednost!

Ne bo nič! Prvaška gospoda Gorica in Leskovec v Celju sta hotela knjigotračnico uredniti. Ali oblast juna ni dovolila, ker je itak že dosti knjigotračnic v Celju. Rekla sta, da bode ta slovensko literaturo prodajala. Hmhm, ali je zato res prodajalna potrebna? Mislimo, da bi to literaturo tudi lahko v kakšni tobak-trafiški prodajali. . . .

Napredni zmaga. Pri občinskih volitvah v mestu Radgona, ki so se vršile 20., 21. in 22. p. m., so bili sami napredni možje izvoljeni. Čestitamo!

Nemška šola v Leitersbergu. Po hudem boju in dolgem trudu se je zdaj vendar poročilo, da se otvori 3 razredno nemško ljudsko šolo Leitersberg-Karčevin že z letošnjim šolskim začetkom. Sedaj obiskuje te 3 razrede 186 otrok. Upamo, da bode ta velepotrebna šola lepo napredovala vkljub vsemu hujkanju besnih nasprotnikov.

Najnovejšo „razžaljenje.“ G. Johan Wregg v Slov. Bistrici je zelo uljudni človek. Zato tudi vsakogar rad pozdravi, celo svoje politične nasprotnike. Prvaški uradnik Nace Založnik pa ni prijatelj uljudnosti. In zato je bil Založnik zelo hud, ako ga je Wregg na cesti pozdravil. Wregg je imel namreč navado, da ga je na cesti z besedico „Heil“ pozdravljial. To pa je Založnika tako hudo v dnu prvaške njegove duše speklo, da je šel tožiti. In glejte, deželno sodni svetnik Pirnat je Wregga obsočil na 8 dni zapore. . . . Ali stvar ni držala. Wregg se je namreč pritožil in vse prvaško veselje je splavalo po vodi. Prizivna sodnja je namreč obdolženca popolnoma oprostila, „razžaljeni“ Založnik pa mora vse troške plačati. Heil und Sieg!

Sejmi v Ptuj 1. 1910 se bodejo vršili po sledečem vaporedu: 1. Konjski in goveji sejmi dne 5. in 19. januarja, 1. in 16. februarja, 2. in 16. marca, 6., 20. in 23. aprila (ta dan 23. tudi letni in lesni sejem) 4. in 18. maja, 1. in 15. junija, 6. in 20. julija, 3., 5. (tudi letni in lesni sejem) in 17. avgusta, 7. in 21. septembra, 5. in 19. oktobra, 2., 16. in 25. novembra (tudi letni in lesni sejem), 7. in 21. decembra. — 2. Sejmi z žrebeti: Dne

5. in 19. oktobra, 2., 16. in 25. novembra, 7. in 21. decembra. — 3. Svinjski sejmi: Dne 5., 12., 19. in 26. januarja, 1. 9., 16. in 23. februarja, 2., 9., 16., 23. in 30. marca, 6., 13., 20. in 27. aprila, 4., 11., 18. in 25. maja, 1., 8., 15., 22. in 28. junija, 6., 13., 20. in 27. julija, 3., 10., 17., 24. in 31. avgusta, 7. 14., 31. in 28. septembra, 5., 12., 19. in 26. oktobra, 2., 9., 16., 23. in 30. novembra, 7., 14., 21. in 28. decembra. — Izvleček iz tržnega reda: § 5. Prigoni živine na sejmšču prične ob 6. uri zjutraj. Od te ure do 7. ure zjutraj, od 1. novembra pa do 1. aprila pa do 8. ure zjutraj dovoljen je vstop na sejmšče edino tistim, ki priženejo živino, kupcem pa je izrecno prepovedano. Prigoni je tudi edino na v ta namen določenem prostoru dovoljen. Začetek sejma naznaniti signal iz roga. § 6. Prodaja sejmške živine izven sejmšča, v gostilnah in na dovoznih cestah itd. je prepovedana in se kaznuje. Istotako se prodaja na sejem prigane živine na dan pred sejemom na prodajalcu kakor na kupcu kaznuje. — Zupan Jos. Ornič.

Občine proti zvišanju deželne doklade na pivo. Štajerske občine obrnile so se v posebnih spisih (peticijah) na deželni zbor in so se izjavile proti vsakemu, pa čeprav še tako malemu zvišanju deželne doklade na pivo. Vtemeljuje se to prošnjo ne samo s tem, da bi bili tozadavni obrti valed takega zvišanja najtežje oškodovani in da bi to oškodovanje ne zadelo samo pivovarniško industrijo ter gostilničarstvo, marveč tudi razna druga v zvezi s temi stoječa trgovska in obrtna podjetja, — marveč tudi s tem, da je večji del prebivalstva, zlasti vbožnejši sloji, nezmožen, vzeti zopetno zvišanje cen piva na se. Končno se opozarja na to, da bi se gotovo zmanjšal konzum piva; na ta način bi pa izostal del občinskih doklad, kar bi občine grozno oškodovale in marinkatero naravnost v nered spravilo. Od teh spisov predložil je samo nemški poslanec Wolfbauer deželnemu zboru čez 500 in tako tudi drugi ter se jih bode ob začetku zasedanja deželnega zbora še predložilo. Med občinami, ki so se izjavile proti zvišanju doklade na pivo, se nahajajo skoraj vsa mesta in trgi na Štajerskem in tudi glavne mesto Gradec.

Proti zvišanju doklada na pivo se je predložilo deželnemu zboru že okroglo 1500 peticij z 50.000 podpismi. Med občinami se nahajajo tudi sledeče: Gradec, Maribor, Celje (mesto in okolica), Laški trg, Rogaska Slatina, Leibniz, Rogatec, Slov. Bistrica, Velenje in skoraj vsi zg. štajerski mesti ter trgi. Lahko se reče, da je vse štajersko prebivalstvo odločno proti zvišanju doklade na pivo.

P. a. ribiškim interesentom na Štajerskem! Iz mnogobrojnih dopisov razvidimo v naše zadovoljenje, da je našel naš oklie plodovita tla. Danes žalostne ribarske razmere nas silijo ravno v samopomoč. Nadaljne naslove interesentov ribarstva sprejema društvo „Grazer Sportanglerverein“ v Gradcu, Sackstrasse 8.

Razglas c. kr. finančnega deželnega ravnanstva za Štajersko v Gradcu z dne 17. decembra 1909 števil. 32619 v zadevi obrovov za vplačilo neposrednih davkov v I. četrtletju 1910. Tekom I. četrtletja 1910 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačni v naslednjih obrobah: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopj, ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: 1. mesečni obrok dne 31. januarja 1910. 2. mesečni obrok dne 28. februarja 1910. 3. mesečni obrok dne 31. marca 1910. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetj, podvrženih javnemu dajanju računov: 1. četrtini obrok dne 1. januarja 1910. Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v smislu postavbe z dne 15. januarja 1904. I. dež. zak. broj 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakeh 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamujen dan 1/3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgor naštetim rokom do vstetega dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne plača v 4 tednih po preteku

plačilnega roka, iztirja se ista s pripadnimi dokladami in s doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom predpisane prislilnega postopanja.

Iz Konjic se nam poroča: V zapuščino Joh. Walland spadajočo gostilno „schwarzer Adler“ je nakupil mesar g. Merksa iz Rečja.

Umrl je v pokojeni rač. podčastnik in kantiner g. Joh. Gorisheg. Sele 52 let starega moža je zadela kap in je v mariborski bolnišnici izdihnil. Bodi vrlému možu in poštenjaku zemljica lahka!

Umrla je v Kozjem gospa Mizi Zirngast roj. pl. Gerhauser, soproga tamošnjega odvetnika. Iskreno sožalje!

Nesrečna dedščina. Neki Benko je podedoval 70 K. Šel je v Radgono, da dvigne denar. Sklenil je tudi takoj, da vso „erbijsko“ s tovariši zapije. S prijatelji Kos in Bokan je tudi pil, dokler je bilo še kaj denarja. Drugi dan je šel k nogam in „suh“ v Gradec. Tovariša pa niso našli in se sumi, da je zašel v vodo ter utonil.

Mlad zločinec. Pekovski učenec Voglar v Mariboru se je sprl s tovarišem Framtušom. Naposled je Voglar vzel nož in je Framtuša težko ranil.

Drevo podrla. Ob posesti Turniš pri Ptuju je podrla sapa visoki topol. K sreči ni nikogar zadelo. Staro to dreveje bi se pač lahko odstranilo.

Pazor pri denarju! V Mariboru poskušal je neki neznanec izdati ponarejene 5 kronske tolarje. Pozor!

Zlate ure z veržice ukradla je v Mariboru že predkaznovana Antonija Jurjec iz celjske okolice čevljarškemu mojstru g. Martschitschu. Tatice so dali pod ključ.

Pažar. Pogorelo je gospodarsko poslopje in hiša kočarja Reiterja v Smolincih. Ogenj je prišel v koč za listje. Bržkone je kdo cigaro proč vrpel. Škode je za 4000 K, ki je pa z zavarovalnino krita.

Dvjak je 60 letni Jože Goriup iz Maribora, ki je že 15 krat kaznovan. Zadnjič je v rotovžu v Mariboru za podporo prosil. Ker je ni dobil, šel je k oknu in prišel v pisarno kamenje metati. K sreči ni nikogar zadol. Nasilneža so zaprli.

Odtirana skala. V Aflenzu se je odtirala skala in zasula ter razbila hlebe posestnika Harinka. Neki čeni je križ zlomilo, nekoga otroka pa zmučalo. Oba sta mrtva.

Iz Koroškega.

Korošci! Več lot že prihaja „Štajerc“ v lepe vaše pokrajine in s ponosom lahko trdimo, da se je imenitno razširil. Ni ga slovenskega pisane lista, ki bi imel na Koroškem toliko prijateljev in odjemalcev. To pa tudi gotovo ni čuda! Kajti edino „Štajerc“ zagovarja tista načela, ki živijo še vedno v poštenem koroškem srcu. Korošci se ne dajo nahujskati v narodnostne prepire; oni uvidevajo z vsakim dnevom očitnejše in jasnejše, da imajo le enega sovražnika, in to je — gospodarsko revščino! Proti tej gospodarski revščini pa se zamorejo odločno boriti le skupno, le združeno z Nemci! Ta skupni nemško-slovenski boj za boljše bodočnost je največja potreba na Koroškem in to tudi priporoča naš „Štajerc“. Elini zato je število naših prijateljev in pristašev na Koroškem vedno večje. Lahko rečemo, da imamo že v vsaki koroški občini par odjemalcev, v nekaterih pa že prav lepo število. Nekateri naših dobrih prijateljev delujejo prav vzorno za razširjenje našega lista. Kaj bi tudi naši nasprotniki? Tisti duhovniki, ki proti „Štajercu“ ogejn in žvoplo blujejo, so gotovo sami tako slabi, da se bojijo resnice. Tisti prvaški advokati, kateri hujkajo proti „Štajercu“, so gotovo iz Kranjskega priromali in hočejo obogatiti na troške revnega koroškega ljudstva. Z eno besedo: naši nasprotniki so se že davno sami izdali in zato jih nikdo več ne posluša. „Mir“, kateremu je koroško ljudstvo samo dalo primerno ime „Š-Mir“, pa je s svojim neusmiljenim obrekovanjem vseh poštenih ljudi na Koroškem že davno izgubil vse simpatije. List gre nazaj in gotovo je, da se „Š-Mir“ le vzdržuje s krvavim denarjem, ki se zbira v nenasitni farški bisagi. Novo leto je tu! Prijatelji na Koroškem! Treba je napeti vse moči, da dobimo tudi na Koroškem kolikor mogoče novih naročnikov. „Šta-

jerc“ košta celo leto 3 krone in izhaja vsak teden enkrat na najmanj 8 velikih straneh. Kmetje, nagovarjajte svoje sosede in prijatelje, da naj se na „Štajerca“ naročijo. 3 krone lahko vsakdo žrtvuje! Učitelji, storite tudi vi svojo dolžnost, kajti „Štajerc“ je branil vedno šolo pred črnimi napadi! Korošci, ki nečete pod kranjski veleizdajniški jarem, — na delo za našega „Štajerca“!

Hosenšpange. Iz Prevalja se nam piše: Nek črnih podučitelj iz Osterice z imenom Dobershek je prišel nedavno k trgovcu v Prevaljah, da bi si kupil hosenšpanžec. Tirjal je v slovenskem jeziku svoj hosenšpanžel, čeravno je izvršil na nemškem pripravništvu v Celovcu študije, in bi po našem mišljenju moral znati nemški govoriti. Toda on je rekel: Prosim za en hosenšpanžel. Trgovca ga je vprašal: kaj hočete? hosenšpanžel? Teža se pa nisem čul. Kako se le ta reč po slovensko pravi? Tega vprašanja pa črnuški gospodek ni znal ustreči. Ko je potem trgovec v nemškem jeziku vprašal: Wünschen Sie vielleicht Hosenspangen? Ja, ja, hosenšpanžec! bi rad imel, ja, je na to odgovoril visokončeni gospodek. Ko ata se porazumela, je dobil podučitelj svoj hosenšpanžec. Ta fant tudi na kolo-dvorih le slovensko tirja „vozni list“. Ali je ta možičelj nemščino pozabil ali se je nikdar naučil ni? Tisto nam je pa znano, da se slovenščine nikdar učil ni in je tudi ne zna. Servus hosenšpanžec! Tako mu zdaj odzdravljajo znanci.

Prevalja. Piše se nam: Zakaj črnuhi nečajo, da bi ljudstvo „Štajerca“ bralo? To vprašanje prav lahko odgovorimo. „Štajerc“ je edini list, kateri zahaja v naš okraj v velikem številu in pove resnico. Resnica, dokazano je, se bojijo črnosukneži kakor vrag križa. Zaradi tega, da bi ljudstvo ostalo zabljkjeno in poslušalo samo fajmoštra in kaplana in njih prikupljence evangeliste, trosijo lažnivosti med svet, da bi se o tem prikupili še malo časti. To čast, katere si skušajo pridobiti le skozi grdo laž, jim iz celjske arca privočkimo. Prav dobro vemo, kakšne gimpline bodo še vjeli. Vendar pa ljudstvo, ki je samo prišlo do prepričanja, kakšno lažnivot so trobili „šmiruhi“ ne bode jim šlo več na limanice. „Šmiruhini“ se sami zdaj sramujejo, da so tako neusmiljeno postopali, vidimo jih, kako hodijo vsi potuhnjeni, ne upajo se na dan, maslo imajo na glavi. Velike reči je odkril „Štajerc“, vendar so bili ti gospodi v črni sakni čisto tiho, akoravno jim je šlo za kožo. Sami so se prepričali, da je vse resnično, sami pripoznavajo, da je „Štajerc“ le resnično govoril. S tem je dokazano, da se niso upali klicati na pomoč prvaškega dohtarja, akoravno se jim je očitalo toliko grehov.

O „krščanstvu“ klerikalnih „duhovnikov“. Piše se nam: Severno od dolgega gorvoja Kocate, ki dela majo med Koroško in Krajsko, leži v daleč razširjeni gorski občini Sele z okroglo 7543 ha zemlje in 1.100 prebivalci v eni najlepših koroških dolin kraj Sele-fara okroglo 1000 m nad morjem. Leto za letom od starih časov sem bila je božja hiša edino zbirališče ljudstva in besedi dušnega pastirja je bilo tudi pripuščeno izobraževanje ljudstva. Sele v največjem času ustanovila se je šola. Prebivalstvo jo je z veseljem pozdravilo, ali dolgo ni trajalo to veselje. Preprič pa podučni jezik je prinesel kmalu razdor. Dušni pastir je zahteval, da se vsako nemško besedo iz šole odpravi, edino kranjska slovenščina naj bi vladala. Prebivalstvo zopet je zahtevalo poduk v nemščini, torej dvojezičnost. Šolska oblast je odločila na prav avstrijski način. Ustanovila je namreč dve enorazredni šoli v eno in isti šolski hiši, prvo dvojezično in drugo čisto slovensko. S tem pa dušni pastir tudi ni bil zadovoljen, marveč je prišel s svojimi pristaši takoj boj proti dvojezični šoli. Duhovniški vpliv je šel tako daleč, da se učiteljoma, ki sta bila „naprednjaka“, v tam obojih dveh gostilnah ni hotelo več jedi in pijače dajati. Ker učitelja od zraka in vode ništa mogla živeti, morala sta oblast na pomoč poklicati. Okrajno glavarstvo v Celovcu se je tudi odločno postavilo za učitelja in reklo, da bode gostilničarjoma koncesijo odvzelo, ako ne dasta učiteljoma jedi in pijače. To je pomagalo. Seveda, učitelja sta bila zdaj istotako reveža, kajti lahko se misli, kakšno jed in pijačo sta dobivala. Boj dušnega pastirja

proti nemškemu oddelku pa se je nadaljeval. In črna stranka je na zvijačni način zmagala. Solo se je namazalo z belo-plavo-rdečo barvo, ko je imela že itak slovenski napis. Krajni šolski svet ni sprejemal več nobenih nemških dopisov. Počenjanje je postalo tako hudo, da jo morala oblast krajni šolski svet razpustiti in poslati za te posle vladnega zastopnika. Nova volitev se bode vršila po občinski volitvi. Oblast je tudi nato gledala, da bi bil vsaj eden učitelj oženjen. In tako je prišel pred letom neki učitelj iz rojstvenega kraja Koschatovega s svojo soprogo iz okraja Hüttenberg v to šolo... Pred kratkem se je temu učitelju povečala družina. Prva skrb dobro katoliške učiteljske družine je bila krstna botra. Ta posel je prevzela soproga 2 uri oddaljenega učitelja v Waidichu. Potem so se obrnili do fajmoštra in ga prosili, da naj krst nemško opravi, kajti mati otroka je Nemka, ravno tako botra. Fajmošter pa je kratkoma izjavil, da je raba vsake nemške besede pri krstu izključena, češ da je selska fara slovenska, ravno tako njen cerkveni jezik in njene matrice. Raba nemščine da je postavno prepovedana (?). Izjemoma pa hoče izvršiti krst v latinskem jeziku in botro tudi latinsko podučiti; v ta namen pa naj botra par dni preje v farovž pride. Učiteljeva družina je bila vesle, te sovražstva polne izjave seveda v veliki zadregi. Temeljni nauk katoliške vere je čimhitrejša krst. Od botre zahtevati, da pride 2 uri daleč na „poduk“ v latinščini in potem zopet 2 uri nazaj in h krstu zopet 2 uri tja in 2 uri nazaj, to bi bilo tudi preveč. Lahko bi se obrnili v tem težkem položaju na evangelsko župnišče v Celovcu, katerega predstojnik bi se gotovo težke poti ne bal in bi krst izvršil. Ali učiteljeva družina je odločila, da se drži katoliške vere in da se raje obrne na knezoškofjski ordinariat za pomoč. To se je zgodilo in na splošno veselje ne brez uspeha. Ordinariat se je spomnil svoje dolžnosti in je prijel sovražnega fajmoštra hudo za ušesa. Knezoškofjski odlok na fajmoštra se je namreč približno tako-le glasil: Da se krst ne zavleče še dalje, priložimo krstni formular, v katerom se nahajajo vprašanja na botro tudi v nemškem jeziku. Vi fajmošter ste dušni pastir za a Slovence kakor za Nemce; izvršite torej krst kolikor močete hitro in stavite vprašanja na botro v nemškem jeziku. Tudi je vse v krstno matrico nemške vpisati. Ako bi krst ne ne bila najna, potem lahko naprosite župnika Primoschitz v Glinjah, da jo on izvrši. Vi fajmošter pa morate tudi knezoškofjatu poročati o vzrokih Vašega postopanja... Fajmošter se je malo zviljal, ali pomagalo mu ni nič, 4. decembra se je izvršila krst nemško! Tako je ta žalostni dogodek končal. Kaj ko bi otrok med tem časom umrl? Kdo bi bil kriv izgubljene duše?... Res, duhovniki, politično zaslepljeni prvaški duhovniki so sami krivi, da vera peša!

Lippitzbach. O božični slavnosti se nam piše: V petek, dne 24. decembra vršila se je ob 3. uri popoldne v tukajšnji šoli božična slavnost, katere so se poleg polnoštevno došle šolake mladine tudi njeni stariši udeležili. Praznovanje samo je prineslo predavanja in pesni. Potem se je otroke a čajom in kruhom obdario. Končno so dobili tudi šolake potrebščine, sladkosti, jaboljki in orehe. Po slavnosti so se ljudje zbrali pri Überführerju, kjer se je vršil pri godbi prav prijetni večer za odraslene. Kdor pa je otroške srce tako razveselil, to je bil naš ljubi gospod baron Ferdinand pl. Helldorf, neumorni dobrotnik naše šole, ki je daroval za to slavnost 50 K. Poleg tega je daroval tudi za župni zavod, ki je bil že 3. decembra otvorjen in katerega obiskuje 25 otrok, tudi 50 K, torej skupaj 100 kron. Za ta plemeniti čin izražamo mu na tem mestu v imenu nežne dece najpripronejšo zahvalo. Tudi naš ljubi šolski načelnik, g. Valentin Plechschtschnig obdaril je otroke bogato z jaboljki in orehi ter je slavnost tudi z denarjem podpiral. I njemu najboljša zahvala! — Alois Koch, šolovodja.

V Hudišah so zmagali, kakor je bilo to pričakovati, pri občinskih volitvah prvaški klerikalci v 2. in 3. razredu. Kmetje koroški, kdaj se bodele tudi tukaj prebudili?

Napredna zmagav v Ebentalu. Vkljub najhujši prvaški agitaciji je končala občinska volitev v Ebentalu z lepo napredno zmago. Ako se pomisli, da je tukajšnji prvaško-zagrizeni župnik a svojim enakovrednim bratcom in pristašem dan in noč tedne dolgo ne samo v naši, temveč tudi v sosednjih občinah agitiral, — da se je najnesramnejše laži trnilo (n. p. da se bode moralo županu g. Oremus penzijo plačati, ako ostane 25 let župan!), — da je ta fajmošter skoraj vsak dan shode držal, da je v nedeljo pred volitvijo hodil od hiše do hiše, mesto da bi izvršil popoldansko službo božjo, — da je svojim ovčicam branil, udeležiti se naprednega shoda, da je volilnega dne na vse zgodaj od hiše do hiše lazil in ljudi prosil, da naj za njegovo stranko glasujejo, — ako se nadalje še premisli, da je bila prvaško-klerikalna stranka svoje zmage že gotova in je imela že možnarje pripravljene, — ako se vse to premisli, potem se mora pač reči, da je napredna zmagala lepa! Žalostno je pa le, da je v občini Ebental še toliko revežev na duhu, ki grejo takemu duhovniškemu hujakaču na lim, vkljub temu, da ta Arneje za občino še ničesar dobrega ni storil, temveč je samo sovražstvo širil... Volitev je bila zelo živahna, kajti 90% volilcev je prišlo k volitvi. Izvoljeni so bili sledeči napredni gg.: V 3. razredu: J. Oremus (župan), A. Krainer, S. Sikitz, T. Novin; v 2. razredu: F. Archer, M. Mertin, Jos. Drohounig, M. Malle; v 1. razredu: H. Bogensberger, H. Müller, Fr. Archer. V 3. razredu so dobili naprednjaki 90, črnubi 74 glasov, v 2. pa naprednjaki 25, črnubi le 5, v 3. pa naprednjaki 5, črnubi pa 2 glasova. Čast vrlim volilcem! G. Arneje, pojditelj penzije!

Napredna zmagav. Pri občinskih volitvah v Rudnu so vrli naši somišljeniki v vseh treh razredih zmagali. Ves nasprotniški napor ni pomagal. Čast vrlim naprednim kmetom!

Selo. Pred kratkem smo objavili članek pod naslovom „Nova bubica“, ki je bil podpisan a črkami A. Sch. Konstatiramo, da dotični članek ni spisal g. A. Schuschnig, temveč nam je prišel od vse druge strani.

Ogenj. V okolici sv. Mohorja sta pogorela dva poslopja. Prizadeta je posestnica Lindermuth, nadalje mlinar Wernitznig in njegov najemnik. Škoda je velika. Na lici mesta so pomagali požarniki in vojaki.

Vlak povezil in takoj raztrgal in usmrtil je v Beljaku 18 letno hčerko čistilke vozov Kratter. Pomagala je materi v službi, kjer je našla svojo smrt.

Pažar. V Kulmu pri Ebersteinu so pogorele hiše posestnika Maks Krenna. Škode je za 1700 kron.

Slepar. Pri zgradbi železnice sv. Mihael-Beljak uslužbeni delavec Vencelj Svik je izvršil razne golfujfe in je potem pobegnil.

Poligalec. Na podstrežju Prosenove trgovine v Celovcu je nastal ogenj, katerega so pa k areči hitro opazili in zadušili. Ogenj je neznani zločinec napravil.

Veliki požar. Iz Beljaka se brzojavi, da stoji fabrika za figovo kavo g. Ghona v plamenih.

Po svetu.

Velika železniška nesreča na Svetidan.

16 mrtvih.

Na postaji Ubersko državne železniške družbe zgodila se je na Svetidan velika nesreča. Brzovlak šte. 2, ki zapusti zutraj ob 7 h 20 m Prago, je trčil v postaji Uherako v tovorni vlak. Brzovlak, ki je imel zaradi praznikov zelo veliko potnikov, imel bi se peljati skoki Uherako, bres da bi se ostavil. Na dotični progi pa je stal tovrni vlak. Uradnik Zeiss je dal signal, da je proga prosta. Tako se je nesreča zgodila. Mašinist tovrnega vlaka je alisal, da pride brzovlak in je dajal signale; ali valed megle jih oosbe brzovlaka ni opazilo. Tako se je zaletel brzovlak, ki je vozil a 60 km hitrostjo, v tovrni vlak. Lokomotivi sta tvorili en kup razvalin. Prvi 4 vagoni brzovlaka so padli iz proge in so bili popolnoma razbiti. Do 20 metrov daleč so padali deli vagonov. Takoj po nesreči se je začelo jokanje in glasne klice na pomoč. Brzojavnim petom se je zahtevalo pomožne vlake, ki se tudi kmalu z zdravniki in delavci despeli. Med

kosi vagonov je bilo polno mrtličev in težko ranjenih. Kri je tekla kar v potokih. Obenem so se vozovi vneli, katere se je pa vendar k sreči kmalu pogasilo. Več kot 60 oseb je ležalo v svoji krvi. Vse je vpilo na pomoč, povsod so ležali odtrgani deli trupla, noge, roke in glave. Nesreča je komaj eno minuto trajala in vendar toliko žrtev zahtevala. O uradniku, ki je zakrivil nesrečo in katerega so takoj zaprili, trdijo, da je umobolen. Temvečja krivda železnice, ki take ljudi uslužbuje! Doslej se poroča, da je 16 oseb mrtvih, ali mnogo je težko ranjenih, od katerih ni upanja, da bi okrevali. Gdč. Gusti Haas iz Berlina, ki je bila v brzovlaku, pripoveduje tako-le: „V bližini postaje Ubersko smo se vozili z veliko hitrostjo. Sedela sem proti smeri vožnje. Poleg mene sta sedela dva znanca. Nakrat smo čutili grozoviti sunek. Mene je vrglo na drugo stran in zopet nazaj. Zavpila sem: Vlak je padel iz tira. Ali eden gospodov je rekel: Ne bo nič hudega. V tem hipu pa smo videli pri oknu plamena in čutili zopetni sunek. Vsi smo bili grozno razburjeni. Več oseb je vpilo: Vlak gori! Skušali smo, ko se je vlak ostavil, v prsto pohiteti. Ali vrata so bila tako zapognjena, da jih nismo mogli odpreti. Razbili smo okna in skočili skoki. Zunaj smo že začuli grozne klice na pomoč. Spredaj smo potem napozabljivo sliko videli. Vagoni in mašine so bili v razvalinah. Iz teh razvalin so se skušali potniki zmanj rešiti. Vbogim revežem so bile noge odtrgane. Povsod smo čuli jok in stok. Prinašali smo v vseh močeh posodah vodo. Povsod kri in kri. Šine so bile metre visoko v zraku. Pogled na raztrgane mrtlice je bil grozen. Nekaj žensk je kakor blazno vpilo.“

Veliko vtihotapljenje. 15 modnih trgovk v Ameriki je vtihotapilo mnogo blaga, ki je bilo podvrženo visoki colnini. Na ta način se je odkdovalo državo za 20 milijonov markov. Sleparke so zaprili.

Bič v surovi roki je mučilno orodje za vbogo žival. Bolečine na nagem truplu so veliko hujše, nego se to misli. Pametni vozniki ne bijejo z bičem, temveč dajo le znamenje. Samo slabi kučjaži vzamejo vedno bič. Dobri kučjaži govorijo z živino in jo navadi na klic.

Sleparja s srečkami. Razne firme, ki se pečajo a sleparksimi lozami na premije in serije in ki imajo svoj sedež v holandskih mestih ter v Hamburgu, Frankfurtu in Kopenhagnu, raztegnile so svoje delovanje tudi na Avstrijo. Opozarjamo občinstvo, da naj se varuje sleparije.

Na smrt obsodili so v Lvovu nekega Davidjaka, ki je v gozdu enega krčmarja in tega ženo na brezsrčni način umoril.

Zvezda-vočernica. Kadar sonce zrhaja, vidiš zdaj na južno-zahodnem nebu izredno svitlo zvezdo, ki sveti v mirni, beli luči: To je planet „Venus“, ki se zdaj okroglo 3 ure zvečer vidi. Dobre oči vidijo to zvezdo celo po dnevu. Do 9. prosinca bode postajala vedno bolj svitla. Potem pa je bode vedno kratkejši čas videti. Močni svitli zvezde se ponavljajo vsakih 29 mesecev, najbolj pa vsakih 8 let. Kdor tega še ni videl, naj zvezdo ob jasnem večeru pogleda. V Italiji so je imeli septembra 1870, ko so laški vojaki zasledili Rim, za zmagovalno zvezdo in jo je imenovali „Stella d'Italia“.

Svinjarja. Zaradi zločina proti pravosti sta bila v Gradcu župnik Krois na 1 mesec ječe, njegov mežnar pa na 3 tedne ječe obsojena. Pri sodnji sta rekla pobožna svinjarja, da nista vedela, da je tako občevanje med moškimi prepovedano.

Cene jajfe so se od 4—6 kron pri 100 kg zvišale. Oj ti presneta jajfa ti!

Zvišanje cen tiskarskih del. Državna zveza avstrijskih tiskarjev je sklenila, da zviša z ozirom na večje delavake plače cene vseh tiskarskih del za 8%. Le tako naprej in kmalu bode demo — kamenje jedli.

Snežni viharji v Sev. Ameriki. Na zahodu Sev. Amerike so divjali grozni snežni viharji, kakor jih še 20 let ni bilo. V Chelaei je 3 oseb ubitih in 1500 oseb brez strehe. Sneg je bil do 22 colov visok. V Novem Yorku je izgubilo po dosedanjih poročilih 15 oseb svoje življenje.

Teletoj na smrtni postelji. Največji ruski pisatelj, „patriarh iz Jasnaje Poljane“ grol Lee.

Tolstoj je nevarno obolel. Pravijo, da je rešitev starčevega življenja izključena.

Velika povodenj je bila te dni na Portugalskem. Zlasti mesto Oporto je hudo trpelo. V vodi in v razvalinah hiš je našlo nad 500 oseb svojo smrt. Škode pa je za več kot 30 milijonov markov.

Iz Pavlihove torbice.

A: Kadar se dva zakonska prepirata, se ni vedno sree v prsih smeji. — B: Potem ste pa gotovo še neoženjen? — A: Oj ne, ampak porcelan prodajam!

Čudež. Stari fajmošter v neki slovaški vasi je bil zelo jezen. Ponoči so mu raz njegovega drevesa tistih pet hrušk ukradli, na katere se je že celo poletje veselil. Na prižnici je vpil vsled tega ves razburjen o grehu tatvine in o trpljenju v peklju, ki čaka take grešnike. Drugi dan se je zgodil čudež. Na župnikovem drevesu je viselo namreč dvojje hrušk in troje slabih jabolk.

K nekemu študentu pride zopet krojač z dolgim računom. — Študent: V moji domovini poznam krojača, ki je debel in masten, da je veselje. — Krojač: Aha, temu gotovo vsi dolžniki takoj plačajo, da lahko dobro živijo. — Študent: O ne, ampak on ne leta za vsakemu dolžniku z računom kakor Vi! —

Zdravnik (k bolniku, ki ga je ravnokar preiskal). Torej v prvi vrsti, ne pijte toliko alkohola! — Bolnik: Oj gospod doktor, jaz pijem itak samo vodo! — Zdravnik: Hm, hm, hotel sem reči, ne jejte preveč mesa! — Bolnik: Oj gospod doktor, že leta sem ne jem mesa. — Zdravnik: Pardon, jaz mislim, z ženskami ne smete preveč opraviti imeti! — Bolnik: Oj gospod doktor, predčerašnjem sem praznoval svojo zlato poroko! — Zdravnik: Ja vraga, kako Vam pa naj pomagam, ako itak že tako higijenično živite! —

Mesar: Ja, ja, šest gostilen ima naša vas, kot dobri obrtnik grem vsak dan v eno. — Sosed: Ja kaj pa v nedeljo naredite? — Mesar: V nedeljo grem v vseh šest gostilen!

(„Megg. Bl.“)

Pozor!

Kdor ima **seno** ali **slamo** za prodati ali kdor hoče **seno** ali **slamo** kupiti, naj to naznani. Omeni naj tudi, ali želi krmo za govedo ali za konje. Vse ponudbe (z najnižjo ceno franko Ptuj) in sploh vse tozadevne dopise sprejema brezplačno

upravnistvo „Štajerca“ v Ptuj.

Loterijske številke.

Gradec, dne 24. decembra: 28, 51, 1, 15, 5.
Trst, dne 18. decembra: 72, 37, 18, 21, 9.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Nežmo opustiti, na tem mestu svoje cen. štitelje opozoriti, da se pri želodčnih boleznih izrazito vpliva na želodčno esenco, naravno v Augsburgu od J. G. Kiesow. Zdej v vsaki apoteki brez recepta dobi. Cena K 1.20 in K 2.40.

Epileptiki naj zahtevajo brezplačno knjižico št. 36 v „Epileptikonu“, ki je dosegel izredne uspehe, pri „Schwanenapothek“, Frankfurt am Main.

Proda
se tiri Eiskasten z dvema oddelkoma. Cena ni visoka. Kdor bi ga potreboval, naj se obrne na g. Hans Walter, Rogaska Slatina. 1

Epilepsija, Krči, Nervozno stanje, Izredni uspehi potom „Epileptikon“
post. varov. Cena K 7.—
Zahtevajte zdravniško razpravo št. 36 zastoj od glavnega založbe, Apoteke v. Austria, Dunaj IX, ali pa naravnost od fabrike: Priv. Schwanenapothek, Frankfurt am Main. 2

Krepki učenec
se sprejme v unjarski delavnici g. Jos. Goriup v Ptuj. 26

Blizu cerkve na Hajdini se **proda hiša**
ali pa se odda v najem z 2 gradoma zemlje pod lahkim pogoj. Ogledi se naj pri Rad. Weiss, pos. na Zg. Hajdini pri Ptuj. št. 14. 10

Zdrave delavce
tudi delavci dobijo v tovarni za utajice. Marija-Rast pri Mariboru trajno in dobro plačano delo ter tudi pristo stanovanje 808

Pekarija, 790
ki je popolnoma opremljena in ima dobre naide, se pod dobrih pogoji da v najem. Več pove lastnik g. Fr. Jonke v Oplotnici.

Išče
se 3 ledene blazne in 3 dekle pri enem posestniku blizu Celovca na Koroškem za novo leto 1910. Več pove upravnistvo „Štajerca“ 772

Že 50 let obstoja, dobro izda
trgovina z mešanim blagom 789
v večjem mestnem kraju spodnje Štajerske v neposredni bližini cerkve, se da v najem in to pod dobrimi pogoji. Več se izve pri upravit. „Štajerca“.

Vsihga stalnega zdravnika in fizika dr. Schuda znamenito

olje za sluh
odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, sumiranje po ušesih in angust, hodi tako je že zastarano. Stoklenica stane 2 gld. z navodili o uporabi. Določa se samo v lekarni 706

Apoteke „Zar Senne“, Jakominiplatz 24, Gradec.

Želodčna esenca
napravljena v Augsburgu od J. G. Kiesow.

To sredstvo je splošno priznano, poveča apetit in pospešuje prebavljanje.

Brez recepta v vseh apotekah v steklenicah po K 1.20 in K 2.40 dobi. — Svarilo: Zahtevajte izrecno ime Kiesow! 4

Zaloga: Ptuj: apotekar pri zlatemu jelenu; Maribor: Marija Pomagaj apoteka; Celje: Marija-Pomagaj-apotekar.

Ozdravi pijančevanje, predno krši pijanec postavo.

Reši ga, predno je alkohol njegovo zdravje, veselje do dela, in premoženje uničil ali pa predno da napravi smrt rešitev nemogočo.

Coom je surrogat za alkohol in napravi, da zaničuje pijanec alkoholne pijače.

Coom je popolnoma neškodljiv in vpliva tako intenzivno, da se ozdravijo tudi močno navajeni pijanci.

Coom je najnovejša, kar je znanost v tem oziru napravila in rešilo je to sredstvo že tisočere ljudi iz bede, revščine in propada.

Coom je preparat, ki se tako raztopi, katerega torej n. p. gospodinja lahko svojemu možu v jutranji pijači da, brez da bi kaj opazil. V največ slučajih dotičnik sploh ne ve, zakaj nakrat spili ne more živati, temveč misli, da je prebilo življenje istega vzroka, kakor se mnogokrat ne mara več jedla, katerega se je preveč živalo.

Coom naj bi dal vsak oče svojemu sinu dijaku, predno ta pri izkušnjih propade: čeprav ni pijači preveč udan, oslabi alkohol vendar njegove močgane. Sploh naj bi vsakdo, ki nima dovolj volje, da se vzdrži živjanja opojnih pijač, vzeti dozo „Cooma“. Le-to je popolnoma neškodljivo. Dotičnik konzervira s tem svoje zdravje in prihrani mnogo denarja, katerega bi drugače za pivo, vino, žganje ali liker porabil.

Coom-preparat košta 10 kron in se pošlje po povzetju ali naprej-plačila samo po:

Coom Institut, Copenhagen 321 F, Dansko.

Pisma se frankira s 25 vin., pošne karte z 10 vin.

Pohišstvo

v veliki izbiri, poltirano, mat in lakirano, vloge za postelj, matrace, blazine, tuhne, posteljske odeje, preproge iz spic itd., divani, zofe, stoli po najnižjih cenah tudi na obroke priporoča

P. Srebre, Maribor

Tegethoffstr. 23.

Z znanost je od 1886 „Seehund“ **Gumi-tran** za čevlje

varov. usojata mast

in jih naredi trajne, mehke, neprodorne za vodo; pri temu se jih lahko vika; ta mast se zelo hvali. Dobi se povsod v dozah a 10 h in večih. Edina fabrika: J. Lorenz & Co., Eger na C.

Vaša mast za usnje „Gumi-tran“ me je zelo zadovoljila, je presegla vse pričakovanje in jo lahko vsakomur najtopleje priporočam. Pošljite mi obremen 4 doze.

Hundham, 18. 11. 1898. E. Dietrich, stac. komandant.

Pravi domači zaklad

je naša „gratis-knjiga“, katero ponudimo vsakemu trpečemu človeku. Iz te zanimive knjige potegnil bodejo mnogi ljudje tolažbo in blagor, kateri so morda prej svoje bolezni za neozdravljivo smatrali, ker so gotovo po napadnih potih svoje zdravje iskali. Električna pa, zlasti galvanični trajni tok, je najboljšo sredstvo v boju zoper splošno slabost živcev, revmatizem, trčavice, neravnatelj, glavobole, pomazkanje spanja, nezdravemu odvajanju, utrujenosti, slabosti vaskov, vseh in raznih ženskih boleznih. Popsali smo v zelo zanimivo knjižico način zdravljenja in pošljemo vsakomur, ki se na nas obrne.

gratis in franko

v zapeti kuverti, brez vsake zavze, to brošuro. Nikdar se ne ni v Avstriji tako vredno knjigo občinstvu zastoj ponudilo.

Elektro-terapeutična ordinacija,
Dunaj, I., Schwangasse 1, Mezzanin odd. 74.

Kupon za brezplačno knjigo:

N. spr. 2.1. 10
elektro-terapeutična ordinacija
DUNAJ, I., Schwangasse 1, mezz. odd. 74.
Prosim, pošljite mi knjigo: „Razprava o moderni elektro-terapiji“ zastoj in franko pod zaprto kuvertu.
Ime: _____
Naslov: _____